

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolvasó szerkesztő: Berecz Gyula	Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	8 kor.	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.	Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.
Fél évre	4 „	A lap szemleli részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.	
Negyed évre	2 „		

A felvidéki magyar színészet.

Abból az alkoból, hogy Turóc-Szent-Mártonban ismét magyar színtársulat kezdte meg működését, napirendre került a magyar színművészetnek kérdése is, mely úgy a mint most van, mai rendezetlen állapotában, tovább alig maradhat meg.

A felvidéki magyarságnak életszükséglete a magyar színészet. Annak tömörítésére, együtt tartására egyik hathatós eszköz, a melyet nemcsak kellőleg méltányolnunk kell, de hazafias kötelességünk az is, hogy azt kellőleg igénybe vegyük.

Mindez a magyar társadalomnak feladata. A hányszor magyar színtársulat jelenik meg valamelyik felvidéki városban, nálunk vagy máshol, folyton ismétlődnek azok a misériák, a melyek nemcsak bántólag hatnak magára a színtársulatra, de bántólag is, mert idejének, erejének egy nagy részét az elomunkálatok veszik igénybe.

Nincs szándékunkban ecsetelni azt a látást-futást, mely egy színtársulatnak meglepedésével jár. Sajnos, ez köztudomású dolog. Tudjuk mindnyájan mi magyarok, de tudják ezt azok is, a kik mindebből szervezelményünket, sok tekintetben nagy fokú közönységünket törekseinket kimagyarázni. Már pedig, ha a magyar színművészet szükségünk van, a mit eddig még senki kétségbe nem vont s nem is vonhat — úgy továbbra nem nézhetjük összetelt kezekkel azt a vergődést, mely minden tavasszal és ősszel nálunk és a szomszédos városokban is ismétlődik.

Itt az ideje, hogy a magyar társadalom, mely különben a magyar színművészet iránt eddig meleg és rokonszenves érdeklődést tanúsított, kezébe vegye a színészet ügyét. Biztosítva azokat az elemi feltételeket, a melyek elengedhetlenek ahhoz, hogy valahol a színészet szereplését megkezdhesse.

Ennyivel tartozik a magyar társadalom a színművészet magaslatos ügyének, melyet itt a Felvidéken sajátos nemzetiségi és helyi vi-

szonyainknál fogva is hazafias törekvéseinkben segítenünk kell tekintenünk.

Vizont, ha a magyar társadalom megtette a maga kötelességét, ha a színtársulatok anyagi megélhetésének biztosításához előkészítette és meghozta a tőle telhető áldozatokat, megkövetelheti majdan, hogy a felvidéki városokat is csak oly színtársulatok kereshessék föl, a melyek kellő garanciát nyújtanak arra, hogy előadásai oly színvonalon állanak, a melyek a mi művelt intelligenciánknak követelményeit kielégítik. Mert kétségtelen, hogy egy oly színtársulat, a mely csak azért vonul be valamely városunkba, mert kénytelen nálunk vagy máshol kibőjtőlni azt az időt, míg rendes teli állomását elfoglalhatja, nem arra törekszik, hogy közönségünket tervszerűen a színművészetnek újabb alkotásaival megismertesse, hanem előszedi az ügyenevezett cassa-darabokat, a melyek legalább — a tovább utazhatást biztosítják. Valóságos kárára van a magyar színművészetnek és annak hitelét a legérzékenyebben sértik a daltársulatok, a melyeknek tilos ugyan színdarabokat előadni, de lenyeg mint színtársulatok girálják magukat s mint ilyenek telepednek meg a kisebb városokban s meglevéstve a jóhiszemű közönséget azt a valóságos színészetnek pártolásától részben elvonják, részben pedig elszedik tőlük azokat a fil-léreket, a melyeket a valódi színtársulatok támogatására fordíthattak volna.

Ebből az következik, hogy mindaddig, míg a magyar színművészetnek ügye a Felvidéken rendezve nem lesz, a hatóságok is, a melyeknek jogköréhez tartozik az engedélyeknek megadása — támogatásra állhatnak az ügynek s lehetetlenné tehetik, hogy nem arra hivatottak a magyar színművészet czégre alatt sílányágaikkal foglalják le a közönséget.

Nem a mi feladatunk a részleteknek megállapítása. Mi csak a tarthatlan állapotokat láttattuk föl, a melyek immár saját reputációnk érdekében is követelőleg sürgetik a felvidéki magyar színművészet ügyének rendezését.

Ezen feladatoknak megoldása a helyi tár-

sadalomnak színbizottságokká alakulásával kezdhető meg; de ennek rendezését a F. M. K. E. is a kezébe vehetné, mely első sorban hivatott egyesület a társadalmi kulturális kérdéseknek megvalósítására. Mert ez nem csak turóczi kérdés, de az egész Felvidéknek közös ügye.

A F. M. K. E. feladata.

II. Egy röpiratról.

Mult heti cikkelyem ötletéből egy röpiratra hívta föl figyelmemet a szerkesztő úr, a melyet „thp”. irt és a mely Zólyomban jelent meg, talán mint a „Zólyom és Vidék” külön lenyomata, mert ennek a nyomdájában nyomták.

Ez a röpirat sok figyelemre méltó dolgot tartalmazván, megérdemli, hogy szélesebb körökben ismerjék, miért is bő kivonathban ismertetni akarom, a saját észrevételeimet is fűzve hozzá.

A röpirat a „Néhány szó a F. M. K. E. feladatairól” czimét viseli s rövid bevezetés után a következő czimű fejezetekben fejtegeti tárgyát: I. A köznép szellemi műveltségének fokozottabb fejlesztése. — II. Az ifjúságunk a Közművelődési mozgalomra való bevonása. — III. A színészet.

A bevezetés.

Tudvalevő dolog, hogy felvidékünkön a közel-múltban egy ürvendtes mozgalom indult meg, melynek czélja az volt, hogy a F. M. K. E. javára egy százezer forintos alap létesíttessék.

A kezdeményezők felhívása, mely adakozásra szólította föl a magyar közönséget, a magyar társadalom összességéhez volt intézve és a bátor kezdeményezőkét méltán illeti meg a hála és az elismerés, hogy megtalálták annak a módját, miként kell a Felvidék iránt az egész magyar társadalom érdeklődését fölkelteni.

Mert még most is való az a legnagyobb bajunk, hogy ne mondjuk — szerencsétlenségünk, hogy a magyar társadalom összességében em méltajta a Felvidékért arra a figyelemre, melyet az a magyar faj hegemoniájának fenntartása szempontjából méltán megérdemelne.

Pedig az igazán magyar érzelmű hazafiainak ama nagy-nagy éppenséggel nem mondható tábora, mely a Felvidéken a magyar szellemnek, a hazafiaságnak öre és védelmezője, még manapság is nagyon, de nagyon rászorul az egész magyar társadalom rokonszenvére, segítségére és nagyobb mérvű érdeklődésére.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Szeptemberben . . .

Kopogtat már az ős a kertek alatt,
Oly jól érzem én ilyenkor magamat;
Elnézem a sok, sárguló levelet,
Jó az Isten, lám' nem hagy el engemet . . .

Mire bennem túllárad a búbanát;
S mire nagyon elfog a vady utánad --
Megjő az ős szép, hervadó világa
S csipke lesz a legszebb rózsza virága.

Sárgult gyepen akkor, ha elballagok,
Minden száda rám szorítva mosolyog;
Jó az Isten, nem hagyott el engemet;
Vigasztalást — hervadást is teremtet.

Oravicán, 1900. szeptember hó 1-én.

Frank Zoltán.

A felvidéki tót népről.

(Folytatás).

Idejük van elég, hogy minden dolgot apróra megbeszéljenek. A drótosok lakta falvak gyakran 6—10 kilométernyire húzódnak a mély völgyben. A község középpontján épült templom, mellette az iskoláépü-

let s még néhány lakóház; a többi házak a mély völgyet környező hegyháton szétszórvva állanak. Mikorára tehát a drótos a falu határához ér, az asszonyoknak nehéz lesz a hátán a kosár s mindketten leülnek a zöld pázsitra, s jóízűen költik el az utaraló egy részét. A község határára bűcsűzik a drótos az öt kiséző nejtől, anyjától, nővérétől. Megállapodnak abban, hogy kire bízza az asszony a levélírást s kire címezze a férfi levelet. Megbeszéljük minden apró dolgukat, a többi közt az is, hogy kinek mennyit adjon az asszony a pénzből, melyet a drótos időközben haza küld.

A levelek, melyeket a drótos haza küld, vagy onnan hazulról kap, kimerítő tudósításokat foglalnak magukban mindenről a mi a távollevőknek érdekelheti. A levél bekezdése rendszeres egyforma: „En N. N. szépen és százsor tiszteltem és üdvözölöm kedves hű feleségemet és a kedves gyermekeket . . . Aztán következik a hű referálás mindenről, a mit egyiknek és másiknak tudomására kell hozni, a levélíró leírja meg azt is, hogy mit álmódott s milyen balsejtelmek kínozzák. A levél rendszeren azzal végződik, hogy a férj feleségét s ez viszont férjét, biztosítja, hogy »haláláig és a sötét sírig« hű és szerető hitvese marad.

Jellemzi a felvidéki drótos em kis dalocska, melynek szerzője aighanem drótozva járta be a világot.

Héj! valudnak vagytok szegény drótosotok
Idegen országban szerte kóboroltok
Tarisznya pártátok, zúsk a takarótok
S ekkor is örökök haza álmódótok.

Ha a drótosnak az idegenben jól ment a dolga s takarékosagával megtöltötte szerény jövedelmét, fővágya, hogy viszontlása családját. Nagy az öröm a családban, midőn a családító tudatja, hogy nem sokára hazatér. Az asszony elébe megy a legközelebbi faluig, sőt gyakran a vasuti állomásig. Hazafelé menve, megállapodnak több ismerős boltosnál, mindenütt vásárolnak a mi a háztartáshoz szükséges, hogy a viszontlátás örömeire gazdag lakomat csaphassanak. Mert a drótos otthon kényelmesen szeret élni s gyakran könnyelműen pazarolja az idegenben vereztes munkával szerzett filléreket.

Szintén vándoréletet él a tutajos. Midőn a téli hótömegek elolvadtával a felvidéki folyók vize megdagad, megpezsdül a partokon a tavaszi élet. Mert felhasználva a kedvező alkalmat a vízre hajtják azokat a tutajokat, melyeket még a tél folyamán összeróttak. A tutajokra szindelyt, deszkát, léczet raknak s megindul a szállítmány (8—10 tutaj) a folyón lefelé. A lelkiismeretes tutajos, ki a reá bízott faurat a megjelölt helyre akarja juttatni, sok veszélynek van kitéve s nem egy leli sírját a folyó hullámaiban. A tutajos még babonásabb mint a drótos. Fél a »vodnik«-től (hasztrmand — vízember) a kiről meg van győződve, hogy mindig a tutajos élete ellen tör. A vízember szines pántlikákat és szalagokat úsztat a folyón, innen van, hogy a folyó tükre sokféle szint játszik; így csalogtja az embereket s a kinek a lábát megfognia sikerült, az már a halál fia.

Ezt kell szítani, fejleszteni és folyton ébren is tartani.

Csakis úgy számíthatunk többek között arra is, hogy léte-sülni fog egy olyan pénzalap, mely a F. M. K. E.-t képes fogja tenni arra, hogy egy nagyobb arányú alkotásnak és acti-ónak terére is léphessen.

Mert sok olyan feladat vár ezen egyesületre, melyeket már a közel jövőben fog kellni megvalósítani, vagy közvetlenül vagy támoogatól, kiegészítőleg. Ilyenek: a közép szellemi műveltségnek fokozatosabb fejlesztése, az ifjúságnak a közművelődési mozgalmakba való bevonása, a színiélet ügye.

Aláírom, mert már mult heti cikkemben is meg-mondottam, hogy a kulturkérés csakis pénzzel oldható meg, sok pénzzel. . . . A mi munkánk nehezebb, mint az E. M. K. E.-é; mert míg az E. M. K. E. az elolá-hosodott magyarok visszahozásán és a meglévő magyar-ság fenntartásán, erősítésén, működésén fáradozik, addig a F. M. K. E. előtt egy nagy tabula rasa fekszik, mert déli Nyírtár kivéve az összes megyék lakosságát, a me-lyekre a F. M. K. E. munkaköre kiterjed, szláv ajku ez a lakosság, igaz, jobb, megbízhatóbb a szárszónál és oláhoknál, a kik ellen az E. M. K. E. küzd, viszont azonban távolabb lakván a magyar ajkuak lakta vidé-kektől, a közvetlen érintkezés és megbarátkozás sem le-hetséges, s így — a nemzetiségi aspirációk és izgatások ellen is küzdeni kellvén, — a művelődési folyamat is sokkal lassúbb, s ha a kellő módozatokat és eszközöket gondosan meg nem válogatjuk, igen könnyen megeshet-lik, hogy drága pénzen — *ellenségeket* neveltünk ma-gunknak.

Mert az, hogy, mondjuk 1000 három-hat éves gyer-mek megtanul évenként néhány magyar mondatot, épp oly kevésbé fogadható el valami különösebb magyar köz-művelődési eredménynek, mint az, ha az iskoláinkból kikérülőtől tót ifjúság a magyar nyelvet tökéletesen bírja. Ez többnyire csak *nekik* jó, mert megkönnyíti nekik a megértését, — de *nekünk* ez csak félhaszon, vagy job-ban mondva inkább kár, valamedit a magyar nyelv ismeretével a magyar érzelem is nem párosul. A hazafias érzelem nem a száj, hanem a szív dolga, — s ezt mi tanítottuk tudjuk legjobban, a kik sokszor egy-egy évtize-dig fáradság egy-egy tót, oláh, rácz fiúval s hallgatva lelkes magyar szavatait, azt hisszük, hogy no, ezzel nem fáradsunk hiába; alig hogy azonban ott hagyja is-kolánkat, ugyancsak kimutatja foga felérőt, ha nemze-tiségi közö talál keveredni! Ez így van! Arról kell tehát gondoskodnunk, hogy — *ne legyen így.*

Kell azonban a pénz, sok pénz egyébre is.

A Felvidékről vándorol ki évenként a legtöbb em-ber, mert nem tud itt megélni. Ezt a kíváncziorást meg kell akadályozni, de nem esendőrri erőszakkal, a mely az ember szabad akarata ellen irányul és célra nem vezet, hanem oleő kölcsönökkel, a megértést biztosító munkával. Az a sok ezer ember, ki évenként itt hagyja szűkebb hazáját a szép Felvidéket, sohasem lesz a nemze-tiségi izgatók híve, ha őket a magyarság a hontalan-ságtól megmenti, ha nekik tisztességes munka révén biztos kenyeret ad. Mert ne áltassuk magunkat, kérem. Ma is csak így, a mi már régen igaz volt, hogy: „Ubi bene, ibi patria.“ Az anyagi gondokkal küzdő köznéptől ne várjunk valami különösebb, önzetlen hazafias illetett-

Mint háziipari foglalkozást úzi a tót nép a kosár-fonást, a különféle faedények és gazdasági eszközök gyártását, a seprőkészítést, a faszén- és a mészégetést. A házaló tótok egyik jellemzetezsfajtája az üveges tót a ki különféle üvegtermévelel házal.

Mint specialitász ismeretes a felvidéki turo, mely-nek egy neme, a lipióti brizda nagy kelendőségnek örvend. De kevésbbé ismert s csak egyes felvidéki vármegyék nagyobb városainak piaczaán található a préselt és sárgára füstölt turo, melyet a tót nép „ostyepka“ vagy „susenika“ névvel jelez; úgyszintén ritkán látható az előbb oly igen kedvelt, füstölt turo-ból font korbácsok (párenica). A felvidék terjedelmes hegyhátaín a juhoknak buja levegője van, a nép elő-szeretettel foglalkozik a juhtenyésztéssel. Messze a falutól, a sűrű erdő mélyében áll a juhászgazda magá-nyos fakunyhója. Nyitott aajtáán s a háztét alól sűrű füst kavargó, midőn a juhászgazda tuzet éleszt a kunyhó közepén lelógo katlan alatt, hogy a szén-éző-főzééhez lásson. A füsttől feketére festett alkotmány falaira alkalmazott polczokon vaskos sajtadarabok fele-rienek. A kunyhó körül a kofar, hová a juhászbojtárok minden este behajtják a juhokat. Itt megy végbe a juhok fejése.

A faluból ritkán látogat el valaki a juhásztanyára, még a juhász felesége is csak vasárnaponként megy ki az urához s visz a tanyaára egész hétre való kenyeret, krumplit, meg egy üveg pálinkát. Nagy öröme van tehát az egyszerű embernek ha itt-ott turisták vetőd-nek tanyájára a kiket zsendiczevel, turoval megvendé-gel. De a juhászgazda nem bizik feltétlenül az idegen-be; hátha „cesnoknauzik“ (fekete pap) vagy „vilkolak“ (emberi alakban bujt farkas) az illető, a ki csak azért látogat el a juhásztanyára, hogy a juhokban kárt

seget, — magasztosabb, fenkülböb eszmék így sem férköznek annak belébe. Transsilvania és a bánásq oláhjai delogy szitanának egy a Tribuna és más lapok vezéreihöz, ha nincs ott az Albina az ő vasszekrényivel, a melyekből bőven foly a kölcsön . . .

. . . Az E. M. K. E. is ilyesféle kézzül; kiakarja szorítani a román pénzt magyar pénzzel, bár a F. M. K. E.-ének is módja lenne rá!

Bánfi János.

A turócmezei Jótékony Nőegyesület választmányi ülése.

A turócmezei Jótékony Nőegyesület vá-lasztmányi f. hó 16-án, vasárnap délután tar-totta az évi őszi ülést, a vármegyeházának nagy termében.

Fekete Miklósné, az egyesület elnökén kí-vül jelen voltak: Akantisz Rezsőné, Boldis Ignáczné, David Ferenczné, Erdődy Györgyné, Fischer Hermáné, Gaál Sarolta, Grossmann Adolfné, Hoffmann Edéné, Janthó Jánosné, Kertész Jánosné, Dr. Lax Adolfné, Rakssányi Gusztávné, Révay Nándorné, Soest Ottóné, Somogyi Gézáné, Schulz Lajosné.

Fekete Miklósné elnök, az ülést 3 óraker megnyitván a szép számmal megjelent tagokat melegen üdvözölte. Majd felolvastatta Hoffmann Ede helyettes egy. jegyző által Fehér János tanárnak, az egyesület volt titkáranak búcsú-leveletét, a melylyel Szegedre történt áthelyez-tetése miatt a titkárságról lemond; megköszöni az éveken át élvezett bizalmat s az egyesület hazafias és jótékony irányú további munká-ságára áldást kér. A választmányi tagjai méltányolva azt a buzgalmat, melyet Fehér János tanár az egyesület ügyeinek intézésében, kü-lönösen pedig a titkári teendőknek végzésé-vel éveken át szerzett, az elnökön indítvá-nyára egyhangulag köszönetet és elismerést szavaz meg s elhatározza, hogy erről nevezett tanárt jegyzőkönyvi kivonattal fogja értesíteni.

A titkári állásra ezután egyhangulag Bánfi János igazgató választott meg. Örömmel értesült a választmány az elnök jelentéséből, hogy Zorkóczy Tivadarné, az egyesület ale-ldnöke énióváralján zeneestélyt rendezett, a mely az egyesület céljaira 160 korona 49 fillérré eredményezett.

Minden esetre követendő példa s buzdi-tásul szolgálhat arra, hogy jó akaratall miként lehet az egyesületet céljainak elérésében tá-mogatni.

És erre nagy szükség is van, mert a most megtartott választmányi ülés sem volt képes mindazokat, a kik segélyért és támogatásért

tegyen. Különbön a pástör legénysége daczára boldogan élvezi az idilli élet örömeit. Este kigyulnak a pástortüzek, a kis kunyhó közelében megszólal a duda vagy a tilinkó, ezen fújja el a pástörlegény örömeit és bánatát egyaránt.

A tót nép lakta Felvidék gazdag természeti szé-p-ségekbén; magas hegyláncok és apró dombok, hófedett hegyóriásokról itt-ott a kihalt reggeliz emlékei intenek lefelé s disztük a képet, melyet az örökszép természet nyújt. A hegység tövével, vagy a mély völgyet kör-nyező hegyhátonak elszórvá, sűrű lombos fák között egy-egy község házainak falai fehérlenek. De a kedves kép sokszor vesztit szépségéből, ha a községbe lépünk. Mert igen sok község rendetlenül épült, a lakóházak nem igen tanusítanak rendről és tisztaságról s még kevésbbé nyujtanak kényelmet. A füsttől feketére festett lakószoba nagy részét a kalyha s a vele összekötött sütőkemence foglalja el. A megmaradt üres helyen egy-két löcca s néhány primitív bútoradarab látható. Gyakran találunk a szoba egyik-másik sarkában kis borjút, vagy malacot, ugyancsak a lakószobában töltik a telet a tyúkok és a házinyulak a legjobb egyetértés-ben. Nyáron a család legtöbbnyire a szabad ég alatt időzik, még nyugvó helyét is a pajtában, padláson vagy kertben keresi, télen azonban minden az egyetlen lakószobába szorul, hol a nagy forrószó kitünő örö-mükre szolgál. Sok háznál a kémény hiányzik s a füst a nyitott tűzhelyről a padlásra s onnan a háztétön alúl túlul kifelé, néha azonban a szobát annyira meg-tölti, hogy okvetlen szükséges volna az ablak kinyitása, ha az ablak általában ki volna nyitható.

A kemence körül padok állanak a szoba föld-jébe vert cölölopökön, ezek szolgálnak a családnek

fordultak hozzája — segítségében részesíteni. Bár különböző czímeknek most is 208 korona segélyt szavazott meg a választmány, vallás és nemze-liségi különbség nélkül s bár egy maga ezen összeg is figyelemre méltó, mégis úgy látjuk, hogy jótékony nőegyesületünk még igen is reá szorul a közönség lelkes támo-gatására, mert különben, anyagi eszközök hiá-nyában nem képes oly munkásságot kifejteni, mint a milyent a mi szegényes körülménye-ink megkívánnak. Talán részben ez is oka volt annak, hogy egy törekvő, de szegény tanítónő-képzedei növendéket is el kellett utasítani se-gélykérésével — pedig meglehet, hogy néhány forintnyi havi segélylyel egy hasznos munka-erőt lehetett volna a magunk számára bizto-sítani.

Az egyesület, mely buzgó elnökével élén már sok könnyet letörült a szűkölködők és szegények szeméből, s e mellett hazafias fel-a-datokat is szolgál, méltán megérdemli közön-ségünknek fokozottabb támogatását.

Saager Ferencz

25 éves szolgálati jubileuma Ruttkán.

A ruttkai főműhelyi tisztakar f. hó 15-én ülte meg Saager Ferencz ks.-od. felügyelő s főműhely-fő-nök 25-éves szolgálati évfordulóját. A nevezett napon d. e. 11 óraker teljes számban gyűlt össze az ipar-is-kola tanterembe, a hová küldöttségileg hivta meg a jubilánst. Itt Zednik József főmérnök mondott megható üdvözöl beszédet s felajánlotta az ünnepeletnek az egész főműhelyi tisztakar magába ölelő csoport-ké-pet. Maga a csoportkép értékes emléktárgy s főleg kerete a faragászat igazi remekműve. A jubilánst lát-hatóság meglepte e nem várt meglemekezés s meleg szavakban adott köszönetének kifejezést.

A délelőtti folyamán még számosan üdvözölték a felügyelőt, jlesen: a máv. és ksd. állomási tiszta-kar, az áll. iskolák tantestülete, a hitközség, a fogy.-szövetkezet alkalmazottai, a főműhelyi munkások kül-döttsége stb. Deután megjelent a felügyelő irodájában Beniczky Kálmán Turóc m. alispánja, a ki a vármegye nevében üdvözölte, sajnalkozásának jóváán kifejezést a fölött, hogy közbéjött akadályok miatt, a megtartandó társasvacsorán részt nem vehet.

A társasvacsorán, mely 1/29 óraker vette kezde-tét s az pályaudvar I. osz. éttermében tartatott meg, mintegy 80-an vettek részt. Megjelentek a többek kö-zött: Fekete Miklós kir. táblabíró, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, Rempel József üzletvezető helyettes, Bar-ross Vilmos, sztreznói plébános, Petricsek János fő-ellenőr, Kún Sándor szkaletai állomás főnök, Dr. Tu-gendhaft Gyula pályőrator, Halkó Zoltán plébános, Friedmann Mór gyógyszerész, Stiffel László káplán,

nyugvóhelyül épp úgy, mint a kemence teteje is, hol a gyermekek téli időben gyakran egész nap heverészek.

Többnyire három-negy család is lakik egy-egy házban: a család fő gyermekeivel s unokáival, sőt nem egyszerű közös háztartást is visznek. A fiatalok nagy tisztelettel viseltetnek az öregek iránt, kik összekötő kapocot alkotnak a népes családban; de az öregek elhunytával többnyire lazul eme rokoni kapocs s ilyenkor a feldült házi békét csak megosztás és elválás állíthatja helyre közöttük. Az öregek tanácsa befolyással bír a fiatalokra még a menyasszony választásánál is. Mert nőüllekorok a legtöbb legény nemszak szíve érzelmeit, de zsebe érdekeit is követi.

A nép eledele még a módosabbaknál is silány, de ilyen különösen a szegényebb családoknál, hol a burgonya és a káposzta a főleled. Ehez járul a pohánka, köles, a hüvelyes vetemények, a kendermagolaj (a nagy bőjtben) és a fagygyú, mely sok helyen a disznózsír, vagy a vajat helyettesíti, aztán a zab-, vagy árpa-kenyér. Marhahúst ritkán főznek, vasár vagy ünne-papokon sózott bárányhús vagy füstölt disznóhús kerül az asztalra. A libát, csibét rendszeren a piacra viszik, hasonlóképen a turot meg a vaját, melyből csak a zsendicze és az iró marad meg házi szükségletre. A gyümölcsstermő vidéken a gyümölcs, különösen télen az aszalt gyümölcs nagyon foggy. Leves és kenyér a szokásos reggeli; délelben kását, vagy tésztát esznek s utána levest; a délre főzött ételből rendszeren marad vacsorára is. A pálinka azonban ritkán hiányzik, sőt sokszor a főtt ételt pótolja. A tót ember igen sok kenyeret eszik, azért nevezi őt a magyar „kenyeres tótnak“.

(Folyt. köv.)

Kafenda Frigyes házibirtokos, a ruttkai máv. és ks.-od. tisztikar teljes számban s az áll. el. iskolák tantestületének férfi tagjai.

A tőzoktató Zednik József főmérnök nyitotta meg emel hangon éltetvén a nap hőst. Majd Berecz Gyula kir. tanfelügyelő éltette nála megszokott ékes szózással a vármegye kitünő főispánját, ki a ruttkaiak iranti melegérdeklődését annyiszor kimutatta valamint a vasutasok szerető atyját: Ráth Péter vezérigazgatót. Majd Uhlyárik Szende vasúti tisztviselő éltette Fekete Miklós kir. táblabíró. Zednik József főmérnök, Berecz Gyula kir. tanfelügyelőt, Rakitta Samu isk. igazgató Saager Ferenczet, Halkó Zoltán plébános ugyancsak őt, Berecz Gyula kir. tanfelügyelőt a Ruttkáról távozót: Petricsek János főellenőrt, volt áll. isk. gondnok. elnököt, Epstein László főmérnök a MAV. tisztviselőnek nevében a jubilánst stb. stb. Saager Ferencz meghatótan, szép beszédben köszöntte meg a számtalan oldalról jött jókívánatokat s biztosította a jelenvöltoakat, hogy bizalmuk és szeretetük rejje nézve a legbecsebb.

Táviratban vagy levélben üdvözölték a jubilánst; ifj. Justh György főispán, a ki igen szívesen hangú levéllel üdvözölte ez alkalomból nemcsak Saager Ferenczet, de jó kívánatát küldte a magát csak e napokban eljegyzett leányának is. Kóry Antal kir. tanácsos, üzletvezető levélileg mentette ki távolmaradását s üdvözölte a jubilánst. Táviri üdvözlöketek küldtek: Rampel család Teschenből, Semsey császári áll. főnök, Fabry, Wünsche, Klein és Szirmay Párisból, Záborszky főmérnök Kassáról, Kregocz főmérnök Iglóról, Eder, Schwöder felügyelő, Kovács főmérnök, Gires főmérnök, Dumbovics főellenőr, Rónay mérnök, Galdony főellenőr Budapestről, Schaler főérdező Vágbeszterczéről, Dr. Schwöder Ervin min. fog. Budapestről, Boldis felsőkereskedelmi isk. igazgató T.-Szt.-Mártonból, Porutiu főmérnök Iglóról, Palásthy üzletvezető helyettes Olóról, Huml áll. főnök Karvinból, br. Kloch áll. főnök és neje Zsolnáról, Dessewffy főmérnök Eperjesről, Brna főmérnök és családja Kassáról, Schmidt áll. főnök Markusfalváról, Dittrich áll. főnök és neje Poprádról, Lamich áll. főnök Jablunkauról. Rechnitz főmérnök Poprádról, Martinelly áll. főnök Gőlniczbányáról, Brandtweiner Kornél és Hilda Budapestről stb.

A vacsora tartama alatt a főműhely zenekara adott elő válogatott zenedarabokat. Igen nagy hatást keltett különösen az ifj. Kafenda Frigyes VIII. gym. oszt. tan. által írt s a jubilánsnak felajánlott »Keringő«, melyet a vendégsereg többszörösen megismételtetett. A kedélyes társasvacsorának csak a pirkadó hajnal vetett véget.

Ugy az ünnepély, mint a társasvacsora folyamán ismételtlen meggyőződést szereztünk arról, hogy Saager Ferencz felügyelő mily mértékben bírja környezetének tisztelét, mely bizonyára csak annak a humánus bánásmódnak a következménye, a melylyel az alkalmazottak iránt viselkedik s azon előzékeny magatartásának gyümölcse, a melylyel tisztviselői társaival érintkezik. Ezek azok a tulajdonok, a melyek részére a közbizalmat, szeretetet biztosítják.

Vadászatom József Ágost főherczeggel.

Révay Simon báró kedves bátyám szíveségéből nemrég oly élvezetes vadászatot vettem részt, melyet úgy a házi gazda vendégszeretetének mint a vadászat kiváló sikerénél fogva is legkedvesebb emlékeim közé sorozok.

A barsmegyei Tajnról házi gazdánk kitünő négyesével vont vadász kocsiján kora reggel indultunk utra. Az én utitársaim voltak a házi gazda Révay Simon báró, Berchold Kázmér gróf és Biró Lajos orsz. képviselő. Alig egy kis félóra alatt a verebelyi vasut állomáshoz érkezünk, hogy József Ágost főherczeg és a kíséretében levő Ambrozj István és Kindehoff Henrik bárókat bevárjuk. Velük együtt indultunk azután Nagy-Surányba, melynek vadász területét bírja a vadászársaság József Ágost főherczeggel élén.

A vadászat kiválóan érdekesnek ígérkezett, mert tudva levő, hogy Nagy-Surány egyike Barsmegye legkitünőbb foglászó területeinek. Azt talán mondanom sem kell, hogy a verebelyi állomástól Nagy-Surányig, a mi körülbelül egy órai út vonaton, a legkedvesebben telt el az idő vadászdombok s a legkülönfélébb vadász-eseményeknek elmozdásával.

Nagy-Surányba érkezve, melynek városka telepedtünk, melyek gyorsan röppültek velünk, de a göröngyös és unjonnan kövezett út ugyancsak megviselt mindnyájunkat. A barsiak dicséretére meg kell azonban jegyeznem, hogy kitünő utak vannak, csak ez az egy képez kivételt.

Vége megállapodtunk, elérkezünk vadászatunk színhelyére. Ott voltunk a kukoricázók tömegeiben. Bizonyos igazgatósággal helyezkedünk el a hajtók között még pedig úgy, hogy a vadászok közé mindenütt 5--6 hajtó jutott jobbról, balról.

És előre menetelési oly példás rendben történt, a milyent összes eddigi nyitrai és pozsony-megyei vadászataim sehol sem tapasztaltam. Hogy ez mily fontos dolog, azt leginkább azok bizonyíthatják, a kik fegyelmetelen hajtókkal már vadásztak. Mint hallom ezen a vidéken erre kiváló gondot fordítanak s az erdészek meg vadászok alaposan dressirozzák a hajtókat.

Vadászatom 4¹/₂ óráig tartott bele számítva a reggelizésre fordított fél órával.

A 7 vadász szákmánya ez volt: 223 drb. fogoly, 21 drb. fűrj, összesen 244 drb. Vadászatunk fíradalmiában és élvezetében József Ágost főherczeg is kitartóan részt vett, melynek befejeztével egy kitünően eltöltött nap emlékeivel gazdagabban térünk vissza vendégszerető házi gazdánknak kastélyába, honnan a pompás vacsorát elköltve térünk a jól megérdemelt nyugalomra.

Egy másik vadászat alkalmával 5 és fél órai vadászat alatt 6 vadász 457 foglyot, 10 fűrjet és 5 drb. más vadat összesen 472 drb. vadat ejtett el. Ebből József Ágost főherczegre 178 fogoly és 2 fűrj jutott. Oly szép eredmények ezek, amely Nagy-Surányt kiváló foglászó területté avatják.

Ennek pedig az a magyarázata, hogy a foglyokat nemcsak kímélik, de tenyésztésükre is nagy gondot fordítanak. Ez a gondosság itt általános.

Kivánatos lenne, hogy a vadak kímélésére nálunk Turócmezgyében is nagyobb gondot fordítanának. Reményem, hogy a most megalakult »Turócmezgyei vadász társaság« első sorban a vadak kímélését fogja programjába venni s ha ez tényleg így lesz, úgy bizton számíthatunk arra, hogy a vadállomány is mi hamarabb emelkedni fog.

Nálunk e tekintetben sok a tenni való. Nézetem szerint a tenyésztésre is gondolnunk kellene, nyulkeretek felállítására, a foglyok etetés stb. stb. mindnek fölött pedig a vadászatra kártekonny ragadozóknak rendszeres üldözése és pusztítása által.

Vadászátóval

gróf Nyáry Károly.

HIREINK.

— **Berecz Antal** minisiteri biztos a kereskedelmi iskolai javító és pótlóértelgi vizsgálatok vezetésére f. hó 19-én városunkba érkezett Dr. Holesch Adolfal a keres. minisiter megbízottjával. Vizsgálata jelentkezett 4 ifju, a kik közül 2 sikerrel leletette az érteletelgi vizsgálatot, 2 pedig 1—1 tantárgyból f. évi deczember havában tehet majd pótvizsgálatot. Berecz Antal minisiteri biztos innen f. hó 21-én Iglóra utazott a Kassa-oderbergi vasut által létesített internatus megtekintésére.

— **Igazgató tanácsai ülés.** A znióváraljai állami tanítóképezde igazgató tanácsa f. hó 28-án d. e. 10 órakor znióváraljani ülést tart.

— **Eljegyzés.** Redóthy Wladimir helybeli polgári iskolai tanár f. hó 15-én eljegyezte Lehotzky Ella polgári iskolai tanítóntól, néhai Lehotzky Vilmos orsz. képviselőnek müvelt és kedves leányát.

— **Athelyezés** Neuschl Ferencz őrnagyot a rózsahelyi honvédség parancsnokát kit közönségünk is jól ismer Pozsonyba helyezték át. Távozását a rózsahelyiek őszintén sajnálják.

— **Színház.** Báródy Károly szintársulatával városunkba érkezett s előadásait f. hó 21-én kezdette meg a Steiner-féle teremben. F. hó 23., 24. és 25-én az állami iskolák nagy természetben lesznek az előadások. Alkalmunk volt meggyőződést szerezni, hogy Báródnak most igen jól szervezett társulata van. Az előadásra kerülő darabok is jól vannak megválogatva s így remélhető, hogy közönségünket a társulat működése kifogja elégteleni. Hazafias cselekedetet végez a közönség, ha tömeges megjelenésével pártolja színészeinket.

— **A F. M. K. E. zólyomi közgyűlésének utóhangjai.** Turócmezgyében is felhangzottak abból az alkalomból, hogy a »Zólyomvármegyei Hírlap« rendkívüli kiadásában Dr. Mikler Gusztáv »Uj honfoglalás« című költeményét a »Národnie Noviny« megjegyzésekkel kísérté. A megjegyzéseket Dr. Mikler Gusztáv magára nézve sörtöknek találván, provokáltatta a nevezett lap szerkesztőjét. Ezen ügyből kifolyólag a következő jegyzőkönyvet tette föl:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Turóc-Szt.-Mártonban 1900. évi szeptember hó 11-én Dr. Mikler Gusztáv úr, zólyomi lakos ügyvédjelölt megbízásából a Národnie Noviny c. helybeli tót újság 102-ik sz. f. évi szeptember hó 1-sei számban megjelent vezércikkben foglaltató s Dr. Mikler úr személyét illető sörtök kitételek miatt a fenti lap felelős szerkesztője ellen általunk indított lovagias ügyben.

Miután Dr. Mikler Gusztáv úr, amint a fenti idézett számban foglalt sörtökös értesült, rögtön sürgősen az elégteltel kérelmet bizott meg bennünket; mi alulírottak ehhez képest elmentünk f. hó

9-én d. e. fél 12 órakor a Národnie Noviny szerkesztőségébe, de ott — a felelős szerkesztő el lévén utazva — sem helyettesít nem találunk. Miután pedig hazatérése aznap esti 9 órára volt jelezve, elmentünk a N. N. szerkesztőségébe másnap f. hó 10-én d. e. fél 12 órakor kétszer is s ekkor Pietor Ambrus, a felelős szerkesztő azon kérdésmünkre, valjon elvállalja-e a felelőséget a kifogásolt cikkért, a vagy hajlandóbb-e további eljárásnak lehetővé tételére a cikk szerzőjét megnevezni, halasztást kért másnap: f. hó 11-iki delutáni 3 óráig azon czézből, hogy a cikk szerzőjével a követendő eljárásra nézve megállapodhassék.

Ez neki megadatván, f. hó 11-én azaz ma d. u. 3 órakor harmadszor is felkerestük Pietor Ambrus a N. N. felelős szerkesztőjét, a ki úgy nére vonatkozólag így nyilatkozott:

A Dr. Mikler Gusztáv által állítólag sörtöknek talált cikkért, 6 (a felelős szerkesztő) felelőséget nem vállal, azonban a cikkíró maga késznek nyilatkozik általa a felelőséget elvállalni azon kikötéssel, hogy gyegyeres elégteltel elvből és a mostani politikai viszonyok között nem hajlandó adni, hanem miután az állítólag sörtök cikk hírlapban jelent meg, a cikkíró az elégteltel is csak a bíróság előtt hajlandó megadni és hogy a felelős szerk. a bírói eljárás folyamán fogja a cikk íróját megnevezni.

Ezzel ez idő szerinti megbízatásunk végét érvén, ezen jegyzőkönyvet Dr. Mikler Gusztáv megbízó úrnak további eljárás végett kiadtuk.

Gyöngyösy Árpád

Zányi Kálmán

m. kir. adóellenőr,

okl. mérnök

mint dr. Mikler Gusztáv úr megbízottjai.

— **Néppárti gyűlés Rózsahelyen.** A mult vasárnap Rózsahelyen nagyobbszabású néppárti gyűlést tartották, a melyen a környékről is sokan jelentek meg. Maga a gyűlés lefolyása igen kedélyes volt s Jancsek János, valóban jól mulattatta a megjelent fegyűsöket, a kik nem is sajnálhatták, hogy a városba belyagoltak. Mi azt a bonyalánost nyertük, hogy a rózsahelyi szónoklatnak nem nagy kárt tetneket a szabadelvű eszmék hívei között; ártatlan, vasárnap delutáni mulatság volt az, melyhez az idő is kedvezett.

— **Tűzoltó-gyakorlatok Pribóczon.** F. hó 15-én találkozóra gyűltek egybe tűzoltóink, hogy a szakmájukban elért eredményt kölcsönösen bemutassák. Gyakorlatokat tartottak közösen, majd együttesen. 14 községből mint egy 250 tűzoltó vett részt ezeken a gyakorlatokon.

— **A ruttkai róm. kath. aut. hitközség** f. hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésében meleg hangon emlékezett meg egyik volt alelnökének, *Petricsek Jánosnak*, a hitközség szervezése körül kifejtett áldásos működéséről, nevezetnek érdemeit jegyzőkönyvébe iktatta s erről a távozott alelnököt jkvi kivonatban értesítette.

— **Tűz.** A város lakosságának egy része még nem is tért nyugalomra a mikor f. hó 17-én esti 10 óra felé a gyári kúrt tűzet jelzett. Berger szeszgyárosnak hatalmas csürje és majsorsaja lett a tűz martaléka. Csak a szélcsendnek és a gyorsan érkezett segélynek köszönhető, hogy városunk nagyob veszedelemtől szabadult meg. Ismétetlen hangoztatjuk, hogy a házak közelében nem kellene meg engedni a csürök építését, mely a várost még ismételtlen hamuvá pusztíthatja.

— **Több világosságot.** Több oldalról hallottuk panaszolni, hogy a turóc-szt.-mártoni vasúti állomás igen gyengén van megvilágítva. Erről a körülményről magunk is meggyőződést szereztünk s tény, hogy a Zólyom felől esti 8 órakor, valamint a Ruttká felől esti 9 órakor érkező utasok a vonatról leszállva, a sötétben kénytelenek botorkálni, mert az állomási épületől kisugárzó néhány lámpa yenge nem hat el a raktárig, pedig a személyvagonoknak vége rendszeren a raktár előtt áll meg. Kivánatos, sőt a közönség testi épiségének biztosítása szempontjából elkerülhetlen, hogy az állomási épület el raktár között, valamint az épület másik végének megfelelőleg, lehetőleg az első és második vágány között, egy-egy lámpa állíttassék föl.

— **Nyilvános köszönet.** 25-éves szolgalmi évfordulóm alkalmából barátaim és ismerőseim oly mértékben számban halmoztak el szives jókívánataikkal, hogy mindenikre képtelen vagyok külön-külön válaszolni. Fogadják tehát ez úton mindannyian, a kik ezen alkalomból üdvölkívánataikat hozzáam juttatni szívesek voltak: igaz szívből fakadt, őszinte köszönetem.

Saager Ferencz.

— **Kereskedelmi iskolai tanulók tanulmányi kirándulása.** A turóc-szt.-mártoni állami felső kereskedelmi iskolának közép és felső osztályos tanulói Eichner és Feteros tanár vezetésével a f. hó 15-én Zsolnán a posztó, mütrágya és kénasv gyárat, továbbá a zavogyai electrotechnikai gyárat tekintették meg. Mint értesülünk a tanulók mindenütt előzékeny fogadtatásban és kalauzolásban részesültek.

— **Ruttkán, a kat. hitközség** pompás s modern berendezésű paplakot emeltetett, melyet septe. hó 20-án-vel át a képviselő-testület bizottsága. A plébánia-épület díszére válik Ruttká községének.

— **Bücsüszó.** Ruttkán val 22 éves tartózkodásom után hivatásom más helyre szóllított. Nem mulaszthatom el, hogy ez alkalomból forró köszönetet ne mondjak úgy e nemes vármegye vezérlel férháinak, valamint összes barátaim- és ismerőseimnek, a kik annyi időn át nagybecsű támogatásuk- és jóindulatukkal elhalmoztak. Őszinte halálával gondolok különösen azokra, a kik az engem érti váratlan

sorscsapás súlyát és körülményeit nemes részvétél-
kel s odandó aldozatokkétségük oly ritka megnyil-
kozásaival enyhíteni kegyesek voltak. Fogadják
mindannyian melegen érzelt, hálás köszönetemet.
Isten Velük!

Petrések János.

— **Tanító gyűlés Kőrömczbányán.** A barsvármegyei tanító-egyesület f. évi október hó 2-án kedden Kőrömczbányán tartja ez évi rendes közgyűlését, mely azért nevezetes, mert ezzel az alkalommal a vármegye területén levő négy felekezeti tanítói kör beolvad az általános tanító egyesületbe. Erre a közgyűlésre vármegyénk kir. tanfelügyelőjét is meleg hangú levélben hívta meg az elnökség. Kívánatos hogy a turócmezeyi tanítók is többen ránduljanak át szomszédaik látogatására.

— **Magyar színészet Rózsahegyén.** A Báródi Károly szingagató vezése alatt álló színtársulat körülbelül két hét óta Rózsahegyén, a városi szálló nagy termében a város intelligenciájának támogatása mellett tartott előadásokat; f. hó 15. és 16-án színrre került Szulamit operette és mindkét ízben zafulósá megtelt a színház. 19-én Lili víg operettet adtak, 20-ára bucsu előadásul Lukács Sándornak a »Vereshaju«, czimű ismert népszínművét adták. A társulat minden tagja azon buzgólkodott, hogy jó játékaival gyönyörködtesse a közönséget.

— **Öngyilkos Priekopán** Idegenbe jött meghalni Takács Gyöző nagyszombati lakos. Priekopáról értesítette nővérét levélben, hogy megváltik az életől mely reá nézve nem bir többé értékkel. Szavát beváltotta, s a priekopai temetőben, a Priekopa és Kossuth között elterülő dombon föbelőtte magát. Hullaja napokig ott hevert a temető bódéjában, míg végre megtalálták. Nővere is utána jött és eltemették ott, a hová meghalni jött. Öngyilkosságának okai eddig ismeretlenek.

— **Szelhámos Turócbán.** A naplopóknak s egyéb granus existenciáknak a »tanár« czim bitorlása — úgy látszik — hozzá tartozik az üzletkibő, mert ugyancsak gyakran esik szó az efféle »tanár« urakról a velük szoros összefüggésben lévő események lévén. A midőn »tanár« czímen kezdű bűnös szereplését, nem okozkodik rosszul, mert a közönséges halandó »tanár« személyében, csak nem fog csalót vagy gonosztevőt keresni. No de a mit a detectiv-tapintat hiánya elhalaszt, helyrehozza sokszor maga a csalo ügytelensége s nem eléggé határozott föllépése. — Az a bizonyos turukeki kalandor, a ki a mult kedden szállt le a Kőrömcz felé tartó vonatról Józsefgyőzfürész állomásra, szintén egyike az ügyetlen eszo-
knak. — Mindjárt a mint a vonatról leszállt, feltűnt az állomási személyzetnek, hogy bátoratlanul ügyelget az állomás előtt, s mintha valakit keresett volna, révedezve tekintgetett jobbra-balra. Látván, hogy megfigyelik, a malházától kérdezősködött a Kőrömcz felé induló vonat után. — Hisz az, a melyikről le tetszett szállani, megy Kőrömcz felé — mondá a malház. Ekkor észrevette, hogy e kérdéssel nem jó fat tett a tűzre, egykezett a felkelteit gyantut elhárítani azzal, hogy minden különös ok nélkül, bemutatja magát zniói tanárnak, bár ruhája semmikép sem volt tanarhoz illő. Ezzel azután alaposan rászólgalt a gyonosra az állomási előjáró kitiltotta az állomás területéről. El is illanhatott volna a boldogtalan, ha nem akarta volna minden áron adni a »megsértett tanár« s nem kért volna panaszkönyvet. De e közben oda jött az ottani Giesinger-féle gőzfürész gondnoka, a ki lelepette. Ő volt az a keresett fiatal ember a ki még a mult évtben állást kért a gőzfürésznél, de nem kapott; mind a mellett azonban Kőrömczön, mint a gőzfürész hivatalnoka több ruhát, lábbelit csináltatott és sok mindenféle bevásárolt, persze — bozomra. Az érdektelk kereskedők és iparosok csak akkor tudták meg, hogy lépre kerültek, midőn a fürész-gundnok tudatta velük, hogy Gr. . . . nevű alkalmazottjuk nincs. A jó madár sokáig ki tudta kerülni a esapadát, mig most saját ügytelensége folytán került bele. — A »tanár« urat egyelőre a közegési biróhoz kísérték, a honnan alkalmasint biztos fedezett alati kerül a hűvösre.

— **Magyarország a XIX-ik században,** írásban és képekben, szerkesztője és kiadója Pálffy Ferencz budapesti ügyvéd, a ki óriási munkát végzett az adatok gyűjtése, az anyag megválogatása és a remek szép illusztrációk megegyezésével. Valóban dicsmüvet kap az előfizető, a ki fizetnénkint összegyűjti s így alig érezhető pénzösszeget szerzi meg, mert a havonként megjelenő füzetek ára egy korona. A díszes mű iránt érdeklődők forduljanak Pálffy Ferencz czimzére: Budapest, VII., Erzsébet-kört 29.

„Beccsüld a nőt!“, mondja a költő, mert az ő gondos-
ágára van bízva a család testi és szellemi java. Epen hivata-
sát egész odaadással követő férfi, nem gondoskodhatik saját testének táplálékáról, a mely asztalára jön. De a ház asszony-
ja is nehéz feladat mindig a háztartás felügyelése már a reggeli kávéval kezdődven. Bizonyos tehát, hogy közérdekben áll arra utalni, hogy a legkitünőbbnek, az egészségre legidő-
sebbnek és kiválóan kellemes ízű kávéknak a babkávának félig Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávéval való vegyülete bi-
zonyait. Százezreszeres megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávékeveréket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családalkávé készítésére, a mely, a megkívánt kellemes megízés mellett, bizonyos mennyiségi tápanyagot és erősítőt is szolgált. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé mindenütt kapható, valódi azonban csak az ismert eredeti csomagokban.

— **Vásároljon** osztálysorsjegyet Lukács Vilmos bankházában Budapest V. Fűrdő-utca 10., egy egész 12 kor., egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolczad 1 kor. 50 fill.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. V., Szklenté. Közlemények csak ritkábban közlünk, de azért 2—3 hét múlva sorra kerül. — Dr. Cz. S., Budapest. Czikkét közölni fogom, de némi rövidítéssel. — L. J., Rózsahegy. Kérését szívesen teljesítem. Tudomásait kérem. — X. y., Rutka. Nekünk is feltűnt, hogy a község képviselői nem voltak jelen, pedig az ünnepeit R. díszpolgára. Aztán, ha a vármegye alispánja érdemesek tartja személyesen megjelenni — az a községnek is kötelessége lett volna. — Cs. J., Zsolna. Csak is az aktualis czikkok halmaza késelteti, magvas dolgozatainak közlését. Türelmet kérlünk. — Zilyomi, Kőrömczbánya. Előbbi ízenetünk Onnek is szöl. — Gr. Ny. K., T.-Szt.-Péter. Az elkereszeltét én hajtottam végre. Közleményeit mindig szívesen látom.

Selyem-Blousok

2 frt 40 krtól feljebb — 4 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Mintak póstaforduktalval küldetnek: nemkülömben fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyáros es, és kir. udvari szállító **Zürichben**

Van szerencsém a nagyerdemű közönség tudomására hozni, hogy Turóc-Szt.-Mártonban, a főterén (Löwy Zsigmond-féle ház)

Óra és ékszer üzletet

nyitottam. Dús választékot tartok arany és ezüst ékszerekben, továbbá fall, inga és valódi svájci zseborákokban. Javítások jutányosan, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A nagyerdemű közönség pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelttel
Teszák Samu
órá és ékszerész.

1558. tk. sz. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A t.-szt.-mártoni kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Vanovits Jánosnak Matula Pál elleni végrehajtási ügyében a beszercezbányai kir. törvényszék terület köréhez tartozó turóc-szent-mártoni kir. járásbíróóság területén, Szucsán községben fekvő:

- a) a szucsáni 808. sz. tjkvben A. I. 1. sor., 906. hr. sz. a felvett s Matula Pál, kisk. Matula Zsuzsanna és Dubos Teréz nevére irt ingatlanra 224 koronában,
- b) az ottani 809. sz. tjkvben A. I. 1—2. sor., 1230. és 1329. hr. sz. a felvett s Matula Pál, kisk. Matula Zsuzsanna és Chorváth János nevére irt ingatlanokra 144 koronában, és
- c) az ottani 810. sz. tjkvben A. I. 1. sor., 1718. hr. sz. a felvett s Matula Pál, kiskorú Matula Zsuzsanna, kisk. Majercsik (Sztachó) József, Pál és Anna nevére irt ingatlanra 352 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanosság az 1900. évi október hó 20. napján d. e. 9 órákor Szucsán községben a község házálan megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlanosság kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt atszolgáltatni.

Kir. Járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság, Turóc-Szt.-Mártonban, 1900. évi július hó 5-én.
Fekete kir. táblai bíró helyett:

Medzihradszky
kir. albiró.

2221. tk. sz. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szent-mártoni kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-szt.-mártoni r. takarékpénztárnak Peczo Brvenik Máté és neje elleni végrehajtási ügyében a beszercezbányai kir. törvényszék terület köréhez tartozó turóc-szent-mártoni kir. járásbíróóság területén Podhrágy községben fekvő, a podhrágyi 52. sz. tjkönyvben A. I. 78—93. sor sz. a felvett s B. 11. és 14. tételek szerint ^{22/108} részben Peczo Brvenik Máté és Peczo szül. Vavák Katalin nevére irt jóságtegre 1320 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlanosság az 1900. évi

október hó 18-ik napján d. e. 10 órákor Podhrágy községben a község házálan megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanosság kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bánatpénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt atszolgáltatni.

Kir. Jbróóság mint tkv. hatóság, Turóc-Szent-Márton, 1900. évi július hó 4-én.
Fekete kir. táblai bíró helyett:

Medzihradszky
kir. albiró.

1118. tk. sz. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A t.-szt.-mártoni kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-szent-mártoni r. takarékpénztárnak Thomka Antónia elleni végrehajtási ügyében a beszercezbányai kir. törvényszék terület köréhez tartozó turóc-szent-mártoni kir. járásbíróóság területén, Rutka községben fekvő, az ottani 666. sz. tjkönyvben A. + 1. sor., 92. hr. sz. a felvett s Hanulik szül. Basztár Anna, Gallo János és neje szül. Szitár Zsuzsanna nevére irt ingatlanosságra 1400 korona 40 filléren megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlanosság az 1900. évi október hó 15-ik napján d. e. 10 órákor Rutka községben a község házálan megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni akarók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. jbróóság mint tkvi hatóság, Turóc-Szt.-Márton, 1900. július hó 2-án.
Fekete, kir. ítélő táblai bíró.

1199. tk. sz. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. jbróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré tesz, hogy a turóc-szent-mártoni r. takarékpénztárnak Rutkay Danko szül. Szerkerka Teréz elleni végrehajtási ügyében a beszercezbányai kir. törvényszék terület köréhez tartozó turóc-szent-mártoni kir. jbróóság területén Rutka községben fekvő:

- a) a ruttkai 72. sz. tjkönyvben A. + 3-4. és 6—10. sor-sz. a felvett s Ruttkay Danko született Szerkerka Teréz nevére irt ingatlanokra 816 koronában,
- b) az ottani 159. sz. tjkvben A. + 2—4. sor-sz. a felvett s Ruttkay Danko Gáspárné szül. Szerkerka Teréz nevére irt ingatlanosságra 120 koronában, és
- c) a ruttkai 215. sz. tjkönyvben A. + 1—3. sor-sz. a felvett s Szerkerka Teréz nevére irt ingatlanosságra 360 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az 1900. évi október hó 19-ik napján d. e. 10 órákor Rutka községben a község házálan megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs- illetve kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt atszolgáltatni.

Kir. jbróóság mint tkvi hatóság, Turóc-Szt. Mártonban, 1900. évi július hó 3-án.
Fekete kir. táblai bíró helyett:

Medzihradszky, kir. albiró.

Legjobb

a „Luxus“-szivarka-hüvely,

mivel semminemű az egészségre ártalmas alkotórészt sem foglal magában. A ki egyszer használta a „Luxus“-szivarka-hüvelyt, többé semmiféle más fajtát nem fog vásárolni.

Kapható kizárólagosan

Moskóczi Ferencné papir-kereskedésében
Turóc-Szt.-Mártonban.

Legfinomabb málnaszörp

öt kilós bádogdobozokban 6 korona 40 fillérrét kapható **Gazdik gyógyszerésznél, Kőrömczbányán.**